

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Svk/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022200602
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: prof. JUDr. Juraj Vačok
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:1022200602.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte, v právnej veci žalobcu: Y. K. F., trvale bytom: V. XX/XX, XXX XX A., toho času: Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, dátum narodenia: X. Y. XXXX, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave č. k. BA-1S/101/2022-83, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Správneho súdu v Bratislave č. k. BA-1S/101/2022-83 z 9. mája 2024 v časti výroku II. zrušuje a vec vracia Správnemu súdu v Bratislave na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti kasačnú sťažnosť zamietá.

odôvodnenie:

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Žalobca žiadosťou o sprístupnenie informácie z 28. februára 2022 (ďalej len „žiadosť o sprístupnenie informácie“) adresovanou Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „GR ZVJS“) žiadal o sprístupnenie faktúr za papier a toner do tlačiarne, ako i informácie o type a modeli tlačiarne, ktorou mali byť vytlačené informácie v konaní č. GR ZVJS-00989/21-2022.

2. GR ZVJS doručilo žalobcovi list označený ako Vysvetlenie, č. GR ZVJS-01649/21-2022 z 8. marca 2022 (ďalej len „odpoveď na žiadosť o sprístupnenie informácie“), v ktorom oznámilo, že žiadosť o sprístupnenie informácie bola vyhodnotená ako dopyt mimo režimu zákona o slobode informácií v účinnom znení (ďalej len „zákon o slobode informácií“). Ako dôvod uviedlo, že žalobca žiadal sprístupniť informácie týkajúce sa správneho konania, ktorého je účastníkom a nežiada informáciu ako „každý“. GR ZVJS uviedlo aj to, že nevedelo určiť, ktorá tlačiareň, tonery a papiere boli v konaní č. GR ZVJS-00989/21-2022 použité.

3. Žalobca podaním označeným ako Odvolanie proti rozhodnutiu o odmietnutí sprístupnenia informácií z 26. marca 2022 (ďalej len „odvolanie“) namietal nesprístupnenie informácie. Mal za to, že odpoveď na žiadosť o sprístupnenie informácie predstavovala rozhodnutie o nesprístupnení informácie, eventuálne fiktívne rozhodnutie o odmietnutí sprístupniť požadované informácie.

4. GR ZVJS listom označeným ako Namietanie postupu pri vybavení podania - odpoveď č. GR ZVJS-02556-21/2022 z 31. marca 2022 (ďalej len „odpoveď na odvolanie“) oznámilo žalobcovi, že žiadosť o sprístupnenie informácie nebola vybavená postupom podľa zákona o slobode informácií, preto ani námietku ohľadom tohto postupu nemožno považovať za opravný prostriedok.

5. Žalobca následne podal dve sťažnosti na nečinnosť a nezákonný postup GR ZVJS z 11. apríla 2022, adresované GR ZVJS aj žalovanému. V predmetných sťažnostiach žalobca namietal svojvoľný postup GR ZVJS a nepredloženie odvolania spolu s administratívnym spisom žalovanému ako nadriadenému orgánu na rozhodnutie vo veci. GR ZVJS sťažnosť vybavilo listom označeným ako Sťažnosť na nečinnosť a nezákonný postup GR ZVJS - odpoveď, z 20. apríla 2022 s odôvodnením, že nebol dôvod na predloženie veci žalovanému ako nadriadenému orgánu, pri zachovaní rovnakej argumentácie ako v ostatných listoch. Žalovaný sťažnosť žalobcu listom označeným ako Podanie - Odpoveď č. 16170/2022/65 z 26. apríla 2022 (ďalej len „list žalovaného“) vybavil s odôvodnením, že ním podaná žiadosť o sprístupnenie informácie takouto žiadosťou nebola, a preto nebolo možné zo strany GR ZVJS

námietku žalobcu čo do postupu pri vybavení odvolania považovať za opravný prostriedok. Uviedol tiež, že podané odvolanie nemohlo byť vyhodnotené ani ako odvolanie proti rozhodnutiu o neprístupnení informácie a vyvolať účinky konania o opravnom prostriedku.

II. Konanie pred správnym súdom

6. Žalobca voči listu žalovaného podal správnu žalobu. Navrhol, aby súd z dôvodov absencie formálnych náležitostí a nepreskúmateľnosti listu žalovaného, ako i nesprávneho právneho posúdenia žiadosti o sprístupnenie informácie zrušil list žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca navrhol aj priznanie práva na náhradu trov konania.

7. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) uznesením č. k. BA-1S/101/2022-83 (ďalej len „uznesenie správneho súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“) podľa § 99 písm. g) Správneho súdneho poriadku v účinnom znení (ďalej len „SSP“) konanie zastavil a žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

8. Dôvodom bolo, že žalovaný po začatí správneho súdneho konania o odvolaní žalobcu rozhodol rozhodnutím č. 11RM/2022-142-I z 13. septembra 2022 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“ alebo „rozhodnutie o odvolaní“) tak, že podľa § 19 ods. 2 a § 22 zákona o slobode informácií v spojení s § 59 správneho poriadku v účinnom znení zrušil fiktívne rozhodnutie GR ZVJS a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Správny súd preto uzavrel, že žalovaný v plnom rozsahu vyhovel odvolaniu žalobcu a uložil GR ZVJS ako povinnej osobe povinnosť konať a znovu prejednať žalobcovu žiadosť o sprístupnenie informácie. Mal za to, že tým odpadol dôvod na pokračovanie v konaní.

9. Správny súd oprel svoje uznesenie o odbornú literatúru (Baricová, J. a kol. Správny súdny poriadok. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2017, s. 553), ktorá za príklad zastavenia konania z dôvodu odpadnutia predmetu prieskumu považuje stratu účinkov preskúmaného rozhodnutia alebo opatrenia, bez jeho formálneho zrušenia na základe protestu prokurátora alebo mimoriadneho opravného prostriedku. Odkázal na faktickú konzumpciu účinkov alebo uplynutia lehoty, na ktorú bolo rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy vydané, prípadne iný následný administratívny postup.

10. Aplikáciou týchto úvah správny súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného skonsumovalo následky napadnutého listu bez toho, aby došlo k jeho zrušeniu. Žalovaný svojím vlastným procesným postupom rozhodol o odvolaní, ktorému vyhovel, čím napadnutý list stratil svoje účinky. Správny súd naznačil i to, že ak by aj pristúpil k zrušeniu napadnutého listu, procesná situácia žalobcu by sa žiadnym spôsobom nezmenila a ani nezlepšila, pretože jeho odvolaniu bolo vyhovené a GR ZVJS bude vo veci jeho žiadosti o sprístupnenie informácie konať.

11. Žalobca preto, podľa správneho súdu, nepreukázal ukrátenie na svojich právach, ktoré mu malo vzniknúť napadnutým listom. Realizáciu jeho práv označil za výlučne formálneho charakteru, bez možnosti priaznivejšieho výsledku. Zrušenie napadnutého listu správny súd videl ako nesúladné so zásadou materiálnej pravdy a zásadou hospodárnosti konania. Správny súd nepovažoval za účelné formálne zopakovať správne konanie, ktorého výsledok je už i bez neho vo vzťahu k žalobcovi kladný.

12. Správny súd aj s odkazom na zásadu subsidiarity správneho súdnictva považoval za účelnejšie, aby sa GR ZVJS vysporiadalo so žalobcovou žiadosťou o sprístupnenie informácie, viazané právnym názorom žalovaného a následne vydalo rozhodnutie vo veci.

13. O trovách konania správny súd rozhodol na základe toho, že mal za preukázanú neexistenciu výdavkov žalobcu v konaní, hoci bol v konaní úspešný, a to s ohľadom na priznané oslobodenie od zaplataenia súdneho poplatku za správnu žalobu.

III. Kasačná sťažnosť žalobcu, stanovisko účastníkov

14. Žalobca podal voči uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť. Z obsahu kasačnej sťažnosti je zrejmé, že žalobca namietal nesprávny procesný postup znemožňujúci mu uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, ktorá viedla k porušeniu práva na spravodlivý proces, nesprávne právne posúdenie veci a odklon správneho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (podľa § 440 ods. 1 písm. f), g) a h) SSP).

15. Žalobca v rámci svojich sťažnostných bodov v zásade namietal (i) neexistenciu fiktívneho rozhodnutia, ktoré žalovaný svojím rozhodnutím zrušil, (ii) nesprávny procesný postup čo do uspokojenia žalobcu, (iii) nesprávne právne posúdenie rozhodnutia žalovaného ako rozhodnutia, ktoré skonsumovalo účinky napadnutého listu a (iv) nerešpektovanie rozhodovacej praxe kasačného súdu v otázke nastúpenia fikcie rozhodnutia výlučne v prípade nečinnosti orgánu verejnej správy.

16. K postupu správneho súdu, ktorým vyhovel návrhu žalovaného na prerušenie konania podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP žalobca uviedol, že nebol možný, pretože nešlo o nečinnosť orgánu verejnej správy - nebolo v akom konaní pokračovať, rozhodnutia boli vydané a tieto boli právoplatné.

17. K zrušeniu fiktívneho rozhodnutia žalobca poukázal na to, že predmetom súdneho prieskumu bol list žalovaného, nie fiktívne rozhodnutie. Existencia individuálneho správneho aktu vo všeobecnosti podľa neho vylučuje nastúpenie fikcie rozhodnutia.

18. Žalobca namietal argumentáciu žalovaného, že o odvolaní nevedel, lebo mu GR ZVJS nepredložilo ani odvolanie, ani administratívny spis. Zdôraznil, že uvedené vyvracia samotný list žalovaného, pričom skutočnosť, že žalovaný nemal pri rozhodovaní administratívny spis len umocňuje nezákonnosť jeho postupu, nie liberáciu. Žalovaný podľa názoru žalobcu o odvolaní vedel a aj ho vybavil listom, ktoré bolo predmetom súdneho prieskumu.

19. Žalobca nesúhlasil s názorom správneho súdu, že by sa zrušením listu nezmenila jeho situácia. Nesúhlasil ani so záverom, že by mal byť rozhodnutím žalovaného uspokojený. Postup správneho súdu žalobca považoval za vytvorenie procesného hybridu, pretože dovolil pokračovanie v ukončenom správnom konaní a aproboval tvrdenia žalovaného o fikcii rozhodnutia, keď toto nastupuje až po nečinnosti orgánu verejnej správy. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5SŽi/1/2012, z 29. novembra 2012, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5SŽi/21/2013, z 21. novembra 2013, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5SŽi/8/2012, z 15. augusta 2013 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5SŽi/24/2012, z 21. novembra 2013.

20. Žalobca považoval konanie žalovaného - vykonštruovanie fikcie rozhodnutia len za snahu konvalidácie svojho nezákonného postupu. Postup žalovaného označil za zmätočný a postup správneho súdu za nezákonný. Žalovaný totiž podľa neho nemôže počas súdneho konania meniť rozhodnutia vydané v správnom konaní. Podľa žalobcu má mať prednosť zrušenie listu žalovaného pred jeho faktickou konzumpciou.

21. Rozhodnutie žalovaného žalobca označil ako nulitný akt, pretože ho žalovaný vydal bez toho, aby mal založenú právomoc podľa § 101 ods. 2 SSP. Vzhľadom k tejto povahe, žalobca mal za to, že rozhodnutie žalovaného nikoho nezaväzuje, a preto nemôže byť podkladom pre napadnuté uznesenie správneho súdu.

22. Žalobca namietal aj vyhodnotenie náhrady trov konania, pretože mal za to, že správny súd rozhoduje o vzniku trov konania až v následnom uznesení. Správny súd tak podľa žalobcu mal posúdiť len to, či právo na náhradu trov konania žalobcovi prislúchalo alebo nie, namiesto toho spojil dve samostatné rozhodnutia do jedného. Žalobca zmienil, že ani tento záver nie je správny, pretože mu trovy konania vznikli (poštovné, obálky, či papier).

23. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

24. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h) SSP.

25. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia.

26. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas. Žalobca bol od platenia súdneho poplatku oslobodený.

27. Po preskúmaní kasačnej sťažnosti a napadnutého uznesenia správneho súdu, ako i ostatného podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

28. Pre posúdenie toho, či bol daný dôvod na zastavenie konania, kasačný súd upriamil pozornosť na to, či vydaním rozhodnutia žalovaného odpadol dôvod na pokračovanie v konaní vo veci listu žalovaného. V tomto smere sa v konaní načrtla aj otázka, či mohlo dôjsť k fikcii rozhodnutia podľa zákona o slobode informácií a od akého momentu plynula žalovanému lehota na vydanie rozhodnutia o odvolaní.

29. Z priebehu konania pred správnymi orgánmi, ale aj pred správnym súdom je evidentné, že zámerom žalobcu bolo získať informácie, o ktorých sprístupnenie žiadal v žiadosti o sprístupnenie informácie podľa bodu 1. tohto uznesenia. Vzhľadom k tomu, že GR ZVJS nevybavilo túto žiadosť o sprístupnenie informácie v režime zákona o slobode informácií, hoci podľa žalobcu tento postup nebol správny, žalobca žiadal žalovaného o jeho prešetrenie. Je pravdou, že žalovaný napadnutým listom postup GR ZVJS aproboval. Zároveň je však pravdou aj to, že po začatí správneho súdneho konania žalobcovi rozhodnutím žalovaného bolo vo veci žalobcovej žiadosti o sprístupnenie informácie vyhovené - vec bola vrátená GR ZVJS na nové prejednanie a rozhodnutie. To, čo žalobca podanou správnu žalobou sledoval, po faktickej stránke bolo vyriešené. Kasačný súd preto súhlasí so správnym súdom, že v predmetnej veci došlo ku konzumpcii následkov napadnutého listu žalovaného. List žalovaného takýmto postupom stratil svoje účinky aj bez toho, aby bol formálne zrušený, pretože o veci bolo

riadne rozhodnuté. Žalovaný zmenil svoj postoj, vydal rozhodnutie o odvolaní, fakticky zrevidoval svoj pôvodný postup, odstránil nezákonný stav a usmernil následné konanie GR ZVJS. Vydaním rozhodnutia žalovaného sa list žalovaného stal materiálne bezpredmetným.

30. Nadväzne na to kasačný súd vyhodnotil aj odpadnutie dôvodu na pokračovanie v konaní. Podľa § 177 ods. 1 SSP sa správnu žalobou možno domáhať ochrany subjektívnych práv proti rozhodnutiu alebo opatreniu orgánu verejnej správy. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, predmetom konania bolo posúdenie, či žalovaný konal zákonne, ak aproboval postup GR ZVJS, ktorým odmietol vybaviť žalobcovu žiadosť o sprístupnenie informácie podľa zákona o slobode informácií. Tento predmet konania odpadol, pretože žalovaný rozhodnutím o odvolaní vrátil vec GR ZVJS s tým, že má zákonom o slobode informácií predpokladaným spôsobom vybaviť žalobcovu žiadosť o sprístupnenie informácie. Inými slovami teda nezákonnosť, na ktorú žalobca poukazoval - spočívajúca v nekonaní podľa zákona o slobode informácií, bola odstránená; bol vyriešený zásah do žalobcovho práva na informácie. Záver správneho súdu, že predmet sporu (dôvod na pokračovanie v konaní) odpadol, preto bol správny.

31. Účelom správneho súdneho konania je v zmysle princípu ochrany základných ľudských práv a iných subjektívnych práv podľa § 5 ods. 2 SSP, ako i princípu ochrany zákonitosti a verejného záujmu podľa § 5 ods. 3 SSP, odstrániť nezákonný stav. Každý má totiž právo na to, aby orgány verejnej moci vrátane orgánov verejnej správy konali v jeho veci zákonným spôsobom, rešpektujúc jeho práva a právom chránené záujmy (k tomu bližšie pozri Baricová, J. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 68-71). Správne súdne konanie tak má kontrolný charakter, s cieľom ochrany subjektívnych práv účastníkov správnych konaní. Ak preto orgán verejnej správy sám odstráni existujúcu nezákonnosť, potreba súdnej ochrany odpadá. Nie je ďalej dôvod na pokračovanie v konaní. Na uvedené možno nahliadať i cez prizmu princípu hospodárnosti konania a procesnej ekonómie podľa § 5 ods. 7 SSP; správny súd by mal viesť len také konanie, ktorého aspoň potenciálnym výsledkom by mohla byť zmena právneho postavenia žalobcu. Pokiaľ je zo všetkých okolností prejednávanej veci zrejme, že k zmene právneho postavenia žalobcu už vydaním rozhodnutia vo veci samej dôjsť nemôže, lebo počas správneho súdneho konania boli následky konania orgánu verejnej správy konvalidované, bol naplnený účel správneho súdneho konania a správny súd nemusí vo veci vydať meritórne rozhodnutie. Sťažnostný bod o neodpadnutí dôvodu na pokračovanie v konaní z uvedených dôvodov kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodný.

32. Žalobca poukazoval na to, že správny súd nerešpektoval rozhodovaciu prax kasačného súdu týkajúcu sa toho, že fikcia rozhodnutia nastupuje len vtedy, ak vo veci nie je vydané vecné rozhodnutie. V tejto súvislosti kasačný súd konštatuje, že právoplatným rozhodnutím žalovaného bola vyriešená otázka, či žiadosť o sprístupnenie informácie žalobcu bolo alebo nebolo potrebné riešiť podľa zákona o slobode informácií. Nastúpila preto aj fikcia rozhodnutia, keďže GR ZVJS listami odmietlo vybaviť žiadosť o sprístupnenie informácie v režime zákona o slobode informácií, čo znamená, že vo veci sprístupnenia informácie nekonalo zákonne - rozhodnutie nevydalo. Odstránenia tejto nečinnosti sa napokon i samotný žalobca domáhal podanými sťažnosťami, ale i odvolaním, v ktorom uviedol: in eventum možno vec právne posúdiť aj ako fiktívne rozhodnutie o odmietnutí sprístupniť informácie. Vymedzené tak odôvodňuje aplikáciu § 19 zákona o slobode informácií, ktorý upravuje odvolacie konanie proti fiktívnym rozhodnutiam povinnej osoby podľa § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií.

33. Nadväzujúc na to, moment plynutia lehoty na vydanie rozhodnutia o odvolaní pre odvolací orgán, v tomto prípade žalovaného, treba odvodzovať od § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií, podľa ktorého odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Normatívna formulácia citovaného ustanovenia je jasná. Lehota na rozhodnutie odvolacím orgánom sa začína počítvať od doručenia odvolania odvolaciemu orgánu (žalovanému) povinnou osobou (GR ZVJS). Zákon o slobode informácií osobitne nerieši dobu od podania odvolania povinnej osobe do predloženia odvolania odvolaciemu orgánu. Je preto potrebné postupovať podľa 22 ods. 1 zákona o slobode informácií, podľa ktorého sa naň vzťahuje správny poriadok, v spojení s § 57 ods. 2 správneho poriadku v účinnom znení. Ten stanovuje, že prvostupňový orgán predloží odvolanie spolu s administratívnym spisom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo a upovedomí o tom účastníka konania. Hoci v prejednávanej veci je nesporné, že lehota na predloženie odvolania spolu s administratívnym spisom dodržaná nebola, (ne)konanie GR ZVJS ako povinnej osoby nemožno pripisovať na vrub zodpovednosti žalovanému. Lehota 15 dní na rozhodnutie žalovaného o odvolaní žalobcu teda začala plynúť až po predložení veci GR ZVJS, pretože v tomto štádiu odvolacieho konania sa uplatnila zásada prednosti špeciálnej právnej úpravy pred všeobecnou (porovnaj napr. rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Sž-o- KS/259/2004 z 28. septembra 2005, sp. zn. 2Sž/7/2011 z 21. marca 2012, sp. zn. 3Sž/19/2012 zo 4. decembra 2012, sp. zn. 2Sž/7/2012 z 27. marca 2013, či sp. zn. 5Sž/8/2012 z 15. augusta 2013).

34. Sumarizáciou hore uvedených ustanovení kasačný súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané v lehote upravenej v § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií, keďže odvolanie bolo žalovanému predložené 30. augusta 2022 a žalovaný rozhodol o odvolaní 13. septembra 2022, teda v lehote 15 dní od predloženia veci GR ZVJS. Správny súd neopomenul, že fikcia rozhodnutia nastupuje až v prípade, kedy povinná osoba nevydá rozhodnutie. Konal teda plne v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, preto aj tento sťažnostný bod kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodný.

35. Kasačný súd však nemohol prehliadnuť, že samotný procesný postup správneho súdu, ktorým súhlasil s návrhom na uspokojenie žalobcu, nebol dôvodný, pretože žalobca podanou správnu žalobou nenapadol listy GR ZVJS, resp. fiktívne rozhodnutia o nesprístupnení informácie podľa zákona o slobode informácií, ale list žalovaného vydaný v nadväznosti poukázania žalobcu na nečinnosť. Ustanovenie § 101 SSP, ktoré upravuje inštitút uspokojenia žalobcu vydaním nového rozhodnutia, opatrenia alebo vykonaním iného úkonu, je možné použiť len pri zachovaní totožnosti s predmetom súdneho prieskumu. Správne konanie, ktorého výsledný procesný úkon sa správnu žalobou napáda a správne konanie, ktorého výsledný procesný úkon má spôsobiť zmenu v právnom postavení žalobcu a uspokojiť ho, musia byť rovnaké. V danom prípade však táto podmienka nebola dodržaná, pretože list žalovaného napadnutý správnu žalobou bol vydaný ako reakcia na žalobcovu žiadosť na konanie vo veci. Tým ale, že žalovaný svojím rozhodnutím zrušil rozhodnutie GR ZVJS, vec mu vrátil na ďalšie konanie a zaviazal ho riadne posúdiť žiadosť o sprístupnenie informácie v konaní podľa § 14 a nasl. zákona o slobode informácií, konanie o uspokojenie žalobcu v preskúmvanej veci, v ktorej je napadnutý list žalovaného, podľa ktorého žiadosť žalobcu nie je žiadosťou podľa tohto zákona, stratilo význam. Kasačný súd znovu upriamuje pozornosť na to, že rozhodnutím žalovaného bola GR ZVJS uložená povinnosť konať podľa zákona o slobode informácií, a preto proces uspokojovania pri napadnutí listu žalovaného by nič nezmenil na tomto výsledku.

36. Kasačný súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na § 440 ods. 1 písm. f) SSP, podľa ktorého je kasačná sťažnosť dôvodná, ak správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní poruší zákon takým nesprávnym procesným postupom, ktorý znemožní účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces.

37. Pre vyslovenie nesprávnosti procesného postupu správneho súdu teda má ísť len o také porušenie zákona, ktoré má alebo by mohlo mať za následok ujmu na právach žalobcu; ktoré má alebo by mohlo mať vplyv na zákonnosť vydaného rozhodnutia. Relevantná tak je intenzita zásahu do práva na spravodlivý proces a konkrétne porušenia procesných práv, na ktoré žalobca poukazuje, je potrebné hodnotiť v kontexte celého správneho súdneho konania, s ohľadom na dopad na ďalšie procesné postupy správneho súdu a možnosti žalobcu namietat alebo zvrátiť nesprávny postup správneho súdu (podobne Baricová, J. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 1615). Kasačný súd dopĺňa, že rozhodnutie správneho súdu nie je účelné ani hospodárne rušiť, ak by sa opätovným procesom odstránili len také vady, ktoré neumožňujú výhodnejšie rozhodnutie pre žalobcu. Procesná vada konajúceho správneho súdu preto musí mať objektívny vplyv na zákonnosť vydaného rozhodnutia.

38. V prejednávanej veci by zrušením napadnutého uznesenia a vrátením veci na ďalšie konanie skutočne nedošlo k zmene v právach žalobcu. Uznesenie správneho súdu bolo vydané podľa § 99 písm. g) SSP - správny súd mal za to, že odpadol dôvod na pokračovanie v konaní, s čím sa kasačný súd v plnej miere stotožnil.

39. Na dôvažok kasačný súd dodáva, že síce žalobca podal správnu žalobu voči rozhodnutiu žalovaného, túto správny súd uznesením sp. zn. BA-6S/235/2022 z 11. júla 2025 odmietol z dôvodu procesného charakteru rozhodnutia žalovaného. Objasnil, že: Na uvedenom nič nemenia ani úvahy žalobcu o tom, že napadnuté rozhodnutie je ničotným rozhodnutím, lebo bolo vydané v situácii, keď vo veci jestvovalo aj „iné“ (fiktívne) rozhodnutie, čo podporil odkazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorú sa odvolával aj sám žalobca v bode 19. tohto uznesenia. Predmetná judikatúra precizuje, že faktické vybavenie žiadosti o sprístupnenie informácie, aj keby k nemu došlo po zákonnej lehote, má prednosť. Kasačný súd považuje tieto závery za plne aplikovateľné aj v prejednávanej veci. So zreteľom na rozhodnutie žalovaného tak o žalobcovej žiadosti o sprístupnenie informácie bude riadne rozhodnuté.

40. Kasačný súd dal za pravdu žalobcovi v otázke rozhodovania o nároku na náhradu trov konania. Podľa § 167 ods. 1 SSP správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na (...) náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci (...) úspech. Podľa § 171 ods. 1 SSP ak účastník konania procesne zavinil (...) zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania. Podľa § 175 ods. 1 SSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu správny súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne

správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Správny súd teda mal vyhodnotiť mieru zavinenia orgánov verejnej správy na zastavení konania. V predmetnej veci je nepochybné, že žalobca sa dožadoval preskúmania svojej žiadosti o sprístupnenie informácie. Rozhodnutie žalovaného pritom bolo vydané až po doručení listu žalovaného tvoriaceho predmet tohto prieskumu a po podaní správnej žaloby na správny súd. Pokiaľ by orgány verejnej správy už na začiatku správne vyhodnotili charakter podanej žiadosti o sprístupnenie informácie, žalobca sa nemusel domáhať svojich práv súdnou cestou. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že k zastaveniu konania prišlo z dôvodu na strane žalovaného.

42. Správny súd v tejto etape súdneho procesu pritom neposudzuje, v akej výške vznikli žalobcovi trovy, ktoré by bolo potrebné a účelné refundovať. Jeho úlohou bolo len rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania, o ktorom, s ohľadom na zastavenie konania zapríčinené žalovaným, malo byť rozhodnuté v prospech žalobcu. Posúdenie vzniku trov konania a ich výšky podľa § 175 ods. 2 SSP prináleží vyššiemu súdnemu úradníkovi vydaním samostatného uznesenia. Táto skutočnosť založila dôvod rozhodnutia kasačného súdu čo do nároku na náhradu trov konania tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia.

43. So zreteľom na uvedené sú sťažnostné body v kasačnej sťažnosti v časti trov konania dôvodné. Vo zvyšnej časti sú sťažnostné body nedôvodné.

V. Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie uznesenia v časti trov

44. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná. Kasačný súd, pretože vyhodnotil sťažnostné body vo vzťahu k veci samej ako nedôvodné, rozhodol podľa predmetného ustanovenia.

45. Podľa § 462 ods. 1 SSP ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec správneho súdu na ďalšie konanie (...). Kasačný súd, pretože vyhodnotil sťažnostné body vo vzťahu k trovám konania ako dôvodné, rozhodol vo vzťahu k výroku II. uznesenia správneho súdu podľa predmetného ustanovenia tak, že napadnuté uznesenie správneho súdu v časti výroku II. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

46. Podľa § 467 ods. 3 SSP ak kasačný súd zruší rozhodnutie správneho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania. So zreteľom na citované ustanovenie a jeho systematické zaradenie, kasačný súd o nároku na náhradu trov kasačného konania nerozhodoval. V ďalšom konaní bude preto úlohou správneho súdu rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

47. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd jednomyseľne.

Ustanovenie § 101 SSP, ktoré upravuje inštitút uspokojenia žalobcu vydaním nového rozhodnutia, opatrenia alebo vykonaním iného úkonu, je možné použiť len pri zachovaní totožnosti s predmetom súdneho prieskumu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.